

POLITIKA NLB GRUPE O SPREČAVANJU KORUPCIJE I PODMIĆIVANJA

NLB Grupa je čvrsto posvećena usklađenosti i integritetu i ima nultu toleranciju prema bilo kojem obliku korupcije i podmićivanja u različitim nadležnostima u kojima djeluje.

NLB Grupa je svjesna značaja borbe protiv korupcije kao i protiv drugih finansijskih krivičnih djela. Stoga, sve članice NLB Grupe aktivno implementiraju politike i procedure s ciljem praćenja nulte tolerancije prema bilo kojem obliku korupcije, bilo u javnom ili privatnom sektoru. Ustanovili smo pravila i procedure, smjernice i pravila ponašanja iz ove oblasti koja su obavezujuća za sve zaposlene, kao i za članove upravljačkih tijela NLB Grupe i njenih članica. Ovakve standarde očekujemo i od poslovnih partnera, dobavljača i drugih lica sa kojima sarađujemo.

Kao dio naše politike prijave nepravilnosti, dostupni su posebni kanali za prijavu nepravilnosti (<https://whistler.nlb.si/bl>) svim zaposlenima preko kojih u dobroj mjeri mogu nadležnoj službi za usklađenost poslovanja prijaviti izvršena sumnjiva djela korupcije ili drugog oblika rizika korupcije kojeg su postali svjesni tokom obavljanja profesionalnih aktivnosti. Kao dio našeg pristupa, garantujemo ne samo anonimnost osobe koja je prijavila nepravilnosti, nego i zaštitu od bilo kojeg oblika odmazde.

U NLB Grupi je strogo zabranjen bilo koji oblik korupcije.

Pod korupcijom se podrazumijeva svaka zloupotreba položaja za privatne svrhe. Navedeno uključuje sticanje finansijskih i nefinansijskih koristi za sebe ili za druge. Primjeri korupcije su ocjena, podmićivanje, prevara, nepotizam, finansijske olakšice¹.

U NLB Grupi je zabranjeno koristiti bilo koji resurs bilo koje članice NLB Grupe u ilegalne svrhe ili svrhe koje nisu u skladu sa antikorupcijskim pravilima istaknutim ovom Politikom. Zaposleni su obavezni da odbiju bilo koje koruptivno ponašanje i da isto odmah prijave nadležnoj organizacionoj jedinici za usklađenost poslovanja.

Nezakonito primanje i nezakonito davanje poklona (podmićivanje)

U NLB Grupi je strogo zabranjeno nezakonito davanje ili primanje poklona od bilo koga, bili to poslovni partneri, dobavljači ili državni službenici, a u svrhu dobijanja novog ili zadržavanja postojećeg posla, odnosno davanja prednosti njihovim interesima na pogrešan način. Niko u NLB Grupi ni pod kojim okolnostima ne može ponuditi, prihvatiti ili dati ništa što se može smatrati mitom. Ovakve radnje ne samo da su ilegalne, one predstavljaju krivično djelo, krše odredbe politika NLB Grupe i narušavaju naš poslovni integritet.

Isplate olakšica

U NLB Grupi su zabranjene isplate olakšica. Nije dozvoljeno davati ili primati plaćanja za olakšice. Plaćanja za olakšice predstavljaju u kojima se (manji) iznos novca nudi ili obećava državnim službenicima ili predstavnicima vlade² kako bi se osigurale ili ubrzale rutinske ili

¹ Traženje se takođe smatra radnjom korupcije – ako neko obeća ili ponudi nagradu drugoj osobi u zamjenu za radnju koja ima znakove korupcije. U tom slučaju, i osoba koja je ponudila i osoba koja izvršava radnju učestvuju u koruptivnoj aktivnosti.

² Pod javnim službenicima se podrazumijeva:

- Službenici ili zaposleni u bilo kojem vladinom ili državnom organu, agenciji ili pravnom licu na bilo kojem nivou (uključujući kandidate za političke funkcije, članove ili političke stranke i zaposlene, kao i političke partije);
- Zaposlene u državnim preduzećima;

neophodne aktivnosti koje su dio redovnih (službenih) procedura. Obično se takve isplate zahtijevaju u gotovini. Tipični primjeri su isplate (manjih) iznosa državnim službenicima za osiguranje vize, prolazak robe kroz carinu ili ubrzavanje procesa izdavanja službenih dozvola (licence, građevinske dozvole) ili okončanje procedura. Iako se u određenim zemljama širom svijeta takva plaćanja traže, ona predstavljaju mito i najčešće uključuju poklone i slično.

Nepotizam

U NLB Grupi je zabranjen nepotizam. Sva zaposlenja ili procesi eksternalizacije moraju biti sprovedeni transparentno, koristeći princip poštenog i jednakog tretmana i pružanja jednakih mogućnosti, u skladu sa propisanim procedurama zapošljavanja ili eksternalizacije u svrhu izbora najboljeg kandidata i izbjegavanja sukoba interesa. Nepotizam znači da donosilac odluke ili lice koje ima uticaj na odlučivanje bez opravdanog razloga preferira članove svoje bliže porodice ili druge osobe sa kojima je u bliskom ličnom odnosu (lični poznanici).

Lobiranje i politički doprinosi

Lobiranje je proces u kojem interesne grupe i/ili civilno društvo pokušava uticati na donosioc odluka (najčešće politički). Članovi Uprave Banke treba da lobiraju u predstavljaju interese Banke u skladu sa relevantnim propisima, poštujući principe transparentnosti (kao neregistrovani lobisti) propisane pravilima lobiranja. U izuzetnim slučajevima, uz prethodno odobrenje Uprave Banke, mogu se koristiti registrovani lobisti za zaštitu legitimnih interesa. Svako drugo lobiranje u ime NLB Banke nije dozvoljeno. Izražavanje interesovanja u ime NLB ili druge članice Grupe kroz interesna udruženja, kao što su udruženja banaka, ne treba se smatrati lobiranjem.

U NLB Grupi, članice neće plaćati bilo kakve političke doprinose, direktno ili indirektno. Politički doprinosi su doprinosi jednom ili više političara, politički kampanjama ili političkim strankama. Takvi doprinosi se mogu smatrati pokušajem pribavljanja poslovne prednosti. NLB Grupa je politički neutralna, te u skladu sa tim ne daje finansijske doprinose političkim partijama, političkim predstavnicima ili političkim kampanjama. Međutim, svaki zaposleni, nezavisno od svoje pozicije, može slobodno učestvovati u političkim aktivnostima ili kampanjama, ali samo kao pojedinac, u svom privatnom vremenu, bez korištenja sredstava, mreže ili brenda Banke radi doprinosa (finansijskog ili nefinansijskog) aktivnostima ili političkim partijama, političarima ili političkim kampanjama.

Sponzorstva i donacije

Donacije je jednosmjerna transakcija, doprinos namijenjen za one kojima je potrebna pomoć, a primalac ne treba uraditi ništa u zamjenu za donaciju. Sponzorstvo je dvosmjerna transakcija kod koje primalac sredstava na osnovu sponzorstva takođe ima određene prethodno dogovorene obaveze, kao što su publicitet, prikazivanje loga sponzora i tako dalje. Društve odgovornost, koja uključuje programe donacija i sponzorstava, predstavlja jednu od osnovnih odgovornosti NLB Grupe, stoga je bitno poštovati ustanovljene transparentne procedure odobravanja i praćenja ispunjenja svrhe donacija i sponzorstava (uključujući i uslove).

Donacije i sponzorstva će biti odobreni ako iskazuju podršku vrijednostima NLB Grupe i ako u skladu sa internim politikama NLB Grupe. Svaki zaposleni u NLB Grupi mora izbjegavati odobravanje donacija i sponzorstava na netransparentan način profitnim organizacijama, udruženjima, organizacijama ili osobama povezanim sa NLB Grupom, odnosno bez poštovanja uspostavljenih pravila za odobravanje donacija i sponzorstava.

-
- Lica koja vrše javna ovlašćenja za državni račun (npr. član diplomatskog predstavništva);
 - Članovi međunarodnih organizacija.

Standardi za dobavljače i/ili pružaoce usluga

Naši procesi nabavke mogu uključivati robu i usluge koje se redovno proizvode u zemljama širom svijeta. Stoga, važno je da budemo svjesni rizika s kojima se suočava NLB Grupa u vezi nepravilnosti naših dobavljača i pružalaca usluga (poslovnih partnera). Odgovorne aktivnosti podrazumijevaju da osiguravamo saradnju samo sa dobavljačima koji imaju visoke etičke standarde koji odgovaraju našima. Dobavljači ili pružaoци usluga također mogu uključivati podizvođače, dobavljače dobara i usluga za bilo kojeg člana NLB Grupe. Sva treća lica moraju biti prikladno provjereni, nadzirani i kontrolisani na osnovu rizika koje članice NLB Grupe moraju redovno procjenjivati. Dobavljači i pružaoци usluga moraju biti unaprijed informisani o zahtjevima iz oblasti usklađenosti i integriteta, primiti linkove za pristup objavljenom Kodeksu ponašanja u NLB Grupi (za javnu upotrebu), a ugovori NLB d.d. i drugih članica NLB Grupe moraju sadržavati standarde u oblasti usklađenosti i prevencije korupcije, kao i odgovarajuće pravne lijekove (raskid ugovora zbog nepoštovanja standarda NLB Grupe). Takođe je potrebno redovno vršiti dubinsku analizu dobavljača i pružalaca usluga i sprovoditi redovne procjene rizika ugovornih obaveza tokom trajanja ugovora u skladu sa internim pravilima za eksternalizaciju i nabavku. Kako bi se spriječila korupcija, sva pravila iz ove Politike, uključujući i pravila o poklonima, isplatama olakšica i podmićivanju se moraju primijeniti mutatis mutandis i prema dobavljačima i pružaoциma usluga na jednak način.

Korišćenje posrednika

Posrednici su agenti, savjetnici, agenti za nekretnine, zastupnici i druga lica koja postupaju u ime ili za račun NLB d.d. ili druge članice NLB Grupe. U određenim slučajevim, oni također sarađuju sa državnim službenicima (npr. prilikom dobijanja dozvola za gradnju poslovnih zgrada ili drugih dozvola).

U praksi, rizik korupcije i podmićivanja je viši (takva djela su češća) kada se koriste posrednici. Uzimajući u obzir da oni predstavljaju NLB Grupi, mi smo odgovorni za njih kao i za svoje zaposlene. U skladu sa tim, posrednici moraju biti unaprijed obaviješteni o našim zahtjevima iz oblasti usklađenosti i integriteta, primiti linkove za pristup objavljenom Kodeksu ponašanja u NLB Grupi (za javnu upotrebu), a ugovori sa NLB d.d. i drugim članicama NLB Grupe moraju sadržavati standarde iz oblasti usklađenosti i sprječavanja korupcije, kao i odgovarajuće pravne lijekove (raskid ugovora zbog nepoštovanja standarda NLB Grupe). Kako bi se spriječila korupcija, sva pravila iz ove politike, uključujući pravila o poklonima, isplatama olakšica i podmićivanju se moraju primijeniti „mutatis mutandis“ i prema posrednicima na jednak način.

Zapošljavanje ili naručivanje usluga od bivših javnih službenika, funkcionera ili njihovih rođaka

Državni službenici i funkcioneri, članovi njihove uže porodice i druga lica koja su blisko povezana s njima (npr. prijatelji, drugi bliski poznanici) nikada ne smiju biti prioritet zbog ovih veza u postupcima zapošljavanja ili procesima naručivanja usluga ili kupovine robe. Isto pravilo vrijedi i za bivše državne službenike i funkcionere za period od zadnjih 5 godina od prestanka radnog odnosa ili funkcije. U postupcima zapošljavanja i nabavke mora se utvrditi postoje li korupcijski rizici ili rizici od sukoba interesa zbog takvih veza u skladu sa Politikom upravljanja sukobom interesa. U slučaju sumnje, organizaciona jedinica zadužena za usklađenost izdaće mišljenje.

Kontakt sa visokim državnim zvaničnicima

Članovi organa upravljanja članica NLB Grupe koji imaju kontakte sa predstavnicima vlade ili države ili sa predstavnicima diplomatskih predstavništava i međunarodnih organizacija, moraju, pored poštovanja pravila o prihvatanju i davanju poklona, u cilju zaštite integriteta i i

ugleda NLB Grupe, voditi računa da u ovim kontaktima prate osnovni cilj ove Politike, a to je obezbjeđivanje transparentnosti poslovanja.

U cilju zaštite interesa NLB Grupe i poštovanja pravila ove Politike, potrebno je voditi evidenciju o (bilateralnim) sastancima članova organa upravljanja (izvršnih i neizvršenih odbora) članica NLB Grupe sa predstavnicima vlade ili države, odnosno predstavnicima diplomatskih predstavništava ili međunarodnih organizacija. Sekretarijat svake članice NLB Grupe vodi evidenciju o takvim kontaktima sa j podacima: a) mjesto i datum sastanka, b) učesnici sastanka i c) svrha sastanka.

Kontakti sa drugim osobama

Zaposleni u NLB Grupi kojima se obratio predstavnik ili agent dobavljača, pružalaca usluga, klijenta ili treća lica kako bi pokušali neprimjereno uticati na poslovne odluke NLB d.d. ili drugu članicu NLB Grupe na neprikladan ili nezakonit način odmah će obavijestiti organizacionu jedinicu zaduženu za usklađenost.

Pravila o primanju i davanju poklona

Zaposleni u NLB Grupi ne smiju, direktno ili indirektno, praktikovati bilo koji oblik korupcije i ne smiju tražiti, zahtijevati, prihvatiti ili obećavati novac, nagradu, poklon, drugu korist ili (vraćanje) usluge od bilo kojeg klijenta, bilo kojeg (postojećeg ili potencijalnog) poslovnog partnera ili treće osobe. Poklonom će se smatrati i pokrivanje putnih troškova i troškova smještaja, te pokrivanje ili izostavljanje naknada za učešće na stručnim konferencijama, poslovnim sastancima i kursevima (od strane članice NLB Grupe ili treće strane).

Učešće na ovakvom događaju je dozvoljeno kada:

- su troškovi opravdani, razumni i u skladu sa pravilima o naknadi putnih troškova;
- je legitimno u poslovne svrhe (npr. dati poklon proizilazi iz koristi dobijenih u okviru sponzorstava i donacija i koristi ga NLB za jačanje partnerstva sa svojim postojećim ili budućim klijentima);
- ne odstupa od poslovne prakse;
- ne ostavlja utisak da bi mogao uticati na obazrive poslovne odluke i postupke;
- ne utiče niti ostavlja utisak da može uticati na poslovne odluke i postupke zaposlenog (npr. nema poslovnih pregovora u toku ili planiranih).

Dozvoljeni oblici gostoprimstva (npr. zabava, večere, društveni događaji koji prate konferencije ili stručne sastanke) su oni koji su:

- legitimni za poslovne svrhe i dostupni u istom obliku svim učesnicima događaja;
- pristojne prirode;
- predstavljaju komponente profesionalnog ili poslovnog sastanka razumnog trajanja (maksimalno jedna desetina trajanja programa);
- vrijednosti koju bi pojedinac bio spreman platiti ako putuje privatno.

Državni službenici

Prilikom saradnje sa subjektima iz javnog sektora (uključujući i subjekte javnog prava) treba biti posebno oprezan, stoga je potrebno biti posebno oprezan i poštovati pravila koja se generalno odnose na poklone i gostoprimstvo.

Kršenja Politike

Svako kršenje pravila ove Politike tretiraće se u skladu sa internim dokumentima koji se odnose na tretman i sankcionisanje takvih povreda. Korupcija je krivično djelo i posljedice su često dalekosežne i mogu uključivati sankcije u vidu značajnih novčanih kazni, stavljanje na crnu listu međunarodnih organizacija, zatvorske kazne za pojedince i kažnjavanje pravnih lica. Osim toga, svaka članica NLB Grupe može pretrpjeti znatnu štetu zbog gubitka ugleda, integriteta i društvene odgovornosti. Stoga NLB Grupa svako kršenje ove Politike smatra velikim kršenjem radnih obaveza; a ukoliko se otkriju povrede, donijet će se odgovarajuće mjere koje mogu dovesti do prestanka radnog odnosa i podnošenja krivične prijave protiv tog lica.

U odnosu na štetne radnje, NLB Grupa je uspostavila standard nulte tolerancije na nezakonite i neetičke radnje i nepoštovanje vrijednosti. Ovaj standard se ističe kao jedan od osnovnih principa kojima se rukovodi u poslovanju.

Nulta tolerancija se odnosi na sve namjerne radnje zaposlenih koje predstavljaju štetno ponašanje za članicu NLB Grupe i kao takve su definisane zakonskim ili podzakonskim aktima, internim pravnim aktima, dobrom poslovnom praksom i drugom opšte poznatom dobrom poslovnom praksom. Nulta tolerancija se odnosi i na radnje zaposlenih učinjene iz krajnje nepažnje – okolnosti u kojima bi zaposleni trebali biti svjesni mogućnosti da svojim radnjama mogu nanijeti štetu NLB ili članici NLB Grupe, a nisu uspjeli da ih spriječe.

NLB Grupa primjenjuje nultu toleranciju prema kojoj su sve radnje korupcije neprihvatljive. Nekoliko takvih manjih radnji također podriva zakon i dovodi do potencijalno težih oblika kršenja.

NLB Grupa je uspostavila kanale za prijavljivanje sumnje na štetno ponašanje, preko kojih se mogu prijaviti sumnje na kršenje ove Politike (takođe anonimno); članice NLB Grupe dužne su da obezbijede zaštitu osobe koja je prijavila i odgovarajuće sprovođenje istražnog postupka i preduzimanje odgovarajućih mjera.

